Оксана Романова

ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ ШВАЦЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

У статті проаналізовано терміни іншомовного походження у швацькій промисловості, досліджено шляхи запозичення термінів та номенів швацької терміносистеми.

Ключові слова: походження, швацька термінологія, запозичення.

Запозичення в термінології розглядаємо як об'єктивний фактор її розвитку. Вони є одним із способів поповнення словникового складу будь-якої мови протягом усієї історії існування.

Питання про те, якою повинна бути термінологія – національною чи міжнаціональною, – завжди було в полі зору науковців. Основою будь-якої національної терміносистеми є питома термінологія, утворена на власному мовному ґрунті. Але якою багатою не була б етнічна мова, вона "не може обійтися своїми власними ресурсами, тому термінологія багатьох галузей знань різних мов послуговується лексичними та словотворчими засобами високорозвинених літературних мов" [13, с. 6]. Проблемі запозичень у різних терміносистемах особливу увагу приділили українські дослідники: О. Боровська, Н. Юрко (термінологія гандболу) [2], Л. Козак (технічна термінологія) [5], І. Козловець (фінансово-кредитна термінологія) [6], Н. Краснопольська (термінологія менеджменту) [7], І. Процик (фізична термінологія) [10], Г. Сергєєва (правнича термінологія) [12], Д. Шапран (термінологія маркетингу) [14] та інші. На жаль, спеціальних праць з дослідження термінології швацької промисловості немає, вона не була ще об'єктом окремого вивчення, тому метою статті є дослідження швацької термінології, зокрема шляхів запозичення швацьких термінів та номенів, способи їхнього принатурення в системі української мови, простеження змін, які відбуваються внаслідок цього в системних відношеннях між номенами, що не було об'єктом спеціального аналізу в термінознавстві й становить *актуальність* пропонованої наукової розвідки.

Процес запозичення термінів суттєво не відрізняється від запозичення слів загальновживаної мови, проте "корінні" відмінності існують. Полягають вони саме у використанні переважно писемного шляху проникнення нових слів, а також можливості свідомого впливу на формування термінологічних систем" [8, с. 130].

У науковій лексиці співіснують чуже й питоме, інтернаціональне й національне. Перший складник єднає її з міжнародними стандартами, другий виявляє її самобутність, зберігає народний характер. Значна кількість запозичень потребує належної нормативної оцінки, адаптації іншомовних елементів до структури української мови, бо перенасиченість запозиченими термінами порушує рівновагу в системі мови й вона втрачає можливість бути універсальним засобом наукового спілкування.

Основу національних термінологічних систем становлять питомі компоненти, проте за умови активізації розвитку науки й техніки, що відбувається останнім часом, особливого значення набуває інтернаціоналізація термінології. Інтернаціоналізми, тобто лексеми, які відомі хоча б у трьох неспоріднених мовах, інтенсивно поповнюють склад терміносистем усіх мов світу, у тому числі й української. У цілому інтернаціональну тенденцію в термінотворенні слід визнати позитивним явищем, тому що вона відбиває глибинні процеси взаємодії мов, насамперед європейських. У швацькій термінології, як і в інших підсистемах лексики української загальнолітературної мови, відбувається процес інтернаціоналізації, "бо у європейських мовах розвиток інтернаціональних елементів пов'язаний в кінцевому результаті з декількома основними хвилями культурних і лінгвістичних взаємодій" [1, с. 198–199].

Українська мова не просто запозичує іншомовне слово, а адаптує і використовує його як власне, пристосовуючи до своїх літературних норм. Наявність іншомовних термінів не є ознакою слабкості мови, а свідчить про її самобутність та високий рівень розвитку.

Ми виділяємо два основні шляхи поповнення сучасної швацької термінологічної системи: а) термінологізація загальновживаної лексики; б) запозичення з інших мов. Головним джерелом формування національної термінології була й залишається загальновживана лексика української літературної мови, але в терміносистемах використовують й чужомовні запозичення. Терміни з інших мов, що ввійшли до фахового спілкування спеціалістів зі швацької галузі, пов'язані з різними мовами-джерелами, із яких їх запозичено як безпосередньо, так і через посередництво інших європейських мов.

Відзначмо, що на сьогодні в українській термінографії є лише одна словникарська праця, у якій зафіксовано саме терміни швацького виробництва [11]. Цей словник є перекладним (російсько-українським) та тлумачним – у ньому подано дефініції близько семисот термінів, якими користуються працівники швацької промисловості, й він є, по суті, коротким. Зараз триває робота над укладанням нового українсько-російського тлумачного словника термінів швацької промисловості. Лексичні одиниці, що мають увійти до словника, засвідчені в сучасній літературі зі швацької промисловості (підручниках, навчальних довідниках, наукових посібниках, спеціальних монографіях), енциклопедичних словниках, ГОСТах, інструкціях, положеннях, каталогах, прейскурантах та інших матеріалах зі швацького виробництва, доступ до яких іноді обмежений. На сьогодні ми лексикографічно опрацювали близько чотирьох з половиною тисяч термінів-слів і термінів-словосполучень. Але робота з фаховими текстами триває, тому обсяг словника зросте.

Зауважмо, що більшість аналізованих термінів-слів є питомою і лише понад 300 термінів запозичено з інших мов. Найчастіше чужомовні слова засвоєні разом із поняттями, предметами, явищами, які вони позначали. Так, іменник *болонья* – з італійської мови – прийшов разом із капроновою плащовою тканиною, яка дістала назву за місцем виробництва і потім поширилася [11, с. 12]. Чужомовні лексеми в швацькій термінології не є дуже давніми. Аналіз

мовного матеріалу свідчить, що найбільше іншомовних слів в українській швацькій термінології із французької, латинської, англійської, німецької, грецької мов. Наприклад, з французької мови: *апаш*, *ательє*, *басон*, *бермуди*, *боа*, *блуза*, *блузон*, *бюстьє*, *валансьєн*, *велюр*, *гіпюр*, *годе*, *декольте*, *жакет*, *жилет*, *кепі*, *комбінезон*, *костюм*, *кутюр'є*, *манекен*, *манто*, *негліже*, *пальто*, *пеньюар*, *плісе*, *прет-а-порте*, *стиль ретро*, *уніформа*, *фрак*, *драп* (< лат.), *зефір*[2] (< лат. < грец.), *коленкор* (< перс.); з латинської мови: *аплікація*, *колекція*, *комбінація*, *комплект*, *конфігурація*, *матерія*, *максі*, *міні*, *міді*, *мода*, *ретро*, *триплекс*, *туніка*, *фабрика*, *діагональ* (< грец.); з англійської мови: *бікіні*, *боді*, *бриджі*, *вельвет*, *гольф*, *джемпер*, *джерсі*, *капрі*, *кардиган*, *комбідрес*, *корд*, *ластик*, *макінтош*, *піжама*, *свінгер*, *смокінг*, *топ*, *тренч*, *френч*, *стилі* (*вамп*, *гламур*, *диско*, *мілітарі*), *равендук* (< нідер.); з німецької мови: *аксельбант*, *бюстгальтер*, *лацкан*, *шлейф*, *штоф*, *штапель*, *каніфас* (< нідер.), *кант* (< лат.), *конфекціон* (< лат.); з грецької мови: *оксамит*, *хітон*.

На сучасному етапі розвитку швацької термінології збільшилася кількість англомовних запозичень, наприклад: *джуд* – куртка, *кардиган* – жакет без коміра й лацканів із подовжнім вирізом, *слакси* – чоловічі штани вільного крою, зазвичай без підкладки. Це зумовлено статусом англійської мови як мови міжнародного спілкування, розширенням зв'язків із англомовними країнами, розвитком міжмовних контактів.

В аналізованій термінології виявлено також чужомовні терміни та номени з італійської мови: *болонья*, *маренго*; з польської: *гарус*, *байка* (< нім.), *замша* (< нім.); з іспанської: *альпака*, *болеро*, *гаучо*, *меринос*, *пончо*; із нідерландської: *брезент*, *зюйдвестка*, *марселін*, *муфта*.

В українській термінології швацької промисловості обмежена кількість мовних одиниць, запозичених із таких мов: арабської (*атлас*, *кумач*); перської (*канаус*, *міткаль*, *парча*); індійської (*кашемір*, *мадаполам*); малайської (*батик*); китайської (*даба*, *фанза*, *чесуча*); турецької (*бязь* /< араб./); болгарської (*бісер* /< араб./); тюркської (*камка*); хінді (*хаки*); японської (*кімоно*).

Деякі терміни, уживані у швацькій термінології, зароджувалися в кількох мовах. Так, слово "*мода*" має своє коріння в латинській (modos), італійській (modo), французькій (mode demloyer) мовах й означає "спосіб, правило, манеру одягатися" [3, с. 535]. У такому значенні слово "*мода*" диктує, який костюм і за яких обставин слід носити, як пов'язати краватку, шарф, як поєднувати блузу зі спідницею. Це визначення моди немовби накладає заборону на використання інших, не рекомендованих нею форм.

Останнім часом до активного фонду мови повертають запозичені слова, які донедавна характеризували як архаїзми або рідковживані, оскільки до вжитку входять реалії й поняття, які ними позначено. Наприклад, слово *амазонка* (походить із грецької мови) в українських лексикографічних працях зафіксоване з позначкою "застаріле" або "історичне". У сучасній мові ця лексична одиниця з одним зі значень "жіноча довга сукня спеціального крою для їзди верхи" [3, с. 15] з пасивного словника переходить до активного. До таких слів належать і мовні одиниці французького походження *кепі* "головний

убір із м'яким дашком, без твердого денця та околички" [3, с. 424] та *корсаж* "частина жіночої сукні, що охоплює груди, спину й боки" [3, с. 457].

Розмовне, жаргонове, діалектне мовлення було й залишається одним із джерел поповнення кодифікованої української мови, а в останні роки цей шар лексики значно активізувався. Для сучасного етапу розвитку швацької промисловості характерне проникнення до фахового спілкування розмовних назв одягу: *аляска* "зимова куртка", *ковбойка* "ковбойський капелюх, картата сорочка" [3, с. 437], *шкірянка* "шкіряна куртка або шкіряне пальто" [3, с. 1399] та деяких жаргонових номенів: *труби* "широкі молодіжні штани" [11, с.150], *хамелеони* "штани, колір яких змінюється залежно від освітлення" [11, с. 156], діалектизмів – *ковшарик* "капелюшок із козирком для гри в бейсбол; бейсболка" [11, с. 51]. Слід зазначити, що запозичення можуть відбуватися і в межах некодифікованих субмов (із жаргону до жаргону, із жаргону до розмовної мови тощо). Наприклад, поширений зараз номен *зебра* зі значенням "смугастий шарф (елемент екіпірування фанатів)" [3, с. 363] перейшов до молодіжного жаргону зі спортивного.

"Мовна система виробила декілька шляхів освоєння лексики іншомовного походження, тим самим захищаючи свою глибинну структуру від чужорідних елементів, серед них калькування, адаптація та гібридизація" [4, с. 235]. В умовах глобалізації калькування є засобом протидії англомовному тиску. Окрім того, перевага калькування, на думку дослідників, "полягає у можливості зробити термін мотивованим, до того ж, якщо нове поняття позначається у мові-донорі словосполукою, калькування є чи не єдиним технічно можливим способом точного й вмотивованого відтворення його засобами рідної мови" [14, с. 11].

Слід зауважити, що в українській швацькій термінології використовуються кальки, утворені шляхом буквального перекладу чужомовного слова або словосполучення. Досить продуктивними серед них є повні кальки з європейських мов, зокрема складені номінації одягу й моди, наприклад: *висока мода* (італ. *alta moda*, франц. *haute couture*), *пальто-халат* (англ. *bathrobe-coat*), *пальто-штани* (англ. *pant-coat*), *італійська довжина* (фр. *Italienische länge*), *французька кишеня* (англ. *french pocket*), *маленьке чорне плаття* (англ. *little black dress*), *готове плаття* (англ. *ready-to-wear*), *капусний стиль* (нім. *zwiebel-look*), *неохайний стиль* (англ. *casual-look*), *прозорий стиль* (англ. *transparent-look*). У наведених мовних одиницях використовують як питомі еквіваленти, так і давно засвоєні українською мовою чужомовні запозичення. Непродуктивними в українській термінології швацької промисловості є часткові кальки, наприклад: *штани-шейк* (англ. *shake-pants*) та ін. Деякі кальки функціонують в українській мові паралельно зі своїми оригінальними еквівалентами: *висока мода – альта мода – від кутюр*, *неохайний стиль* – "*кежуал*", *останній крик* <моди> – *дерньє-крі*.

Особливу групу в аналізованій термінології становлять терміни-кальки з російської мови. Орієнтування на термінологію цієї мови, що відбувалося з позалінгвальних причин, зумовило вилучення з фахового спілкування багатьох питомих одиниць. Наприклад, до цього часу в професійній сфері не розрізнюють процес та результат процесу, хоча українська мова має системні можливості для цього й фахівець може використовувати різні номінації, оскільки це важливо для технологічних процесів: *оброблювання*, *оброблення – обробка*, *окантовування*,

окантування – окантовка, *облямовування*, *облямування – облямівка*. Під впливом російської мови на позначення і процесів (незавершених та завершених), і результатів цих процесів до сьогодні в професійному обігу використовують терміни *обробка*, *окантовка*, *облямівка* тощо.

У сучасній українській мові є чимало назв одягу, запозичених із російської мови (*косинка*, *тапочки*, *бобка* (*бобочка*), *кожанка*, *юпка* тощо); при цьому ідентичні власне українські одиниці перебувають на узбіччі вжитку.

У сучасній мовній практиці відзначаємо активний пошук власних українських новотворів або запозичень, принатурених до української мовної системи (порівняймо: *тапочки* (розм.) витісняє український номен *капці*; запозичення з російської мови *кожанка* замінює українська назва *шкірянка* тощо).

Більшість запозичених номенів наближається до максимально точного відтворення звукового образу оригінального слова (порівняймо: *фрак* і французьке *frac*, *жилет* і французьке *gilet*, *костюм* і французьке *costume*, *анцуг* (жарг.) і німецьке *Anzug*, *кітель* і німецьке *Kittel*). Подекуди новіші запозичення в сучасній українській мові відбивають фонетико-графічну та правописну неусталеність, маючи два (а інколи й більше) варіанти: *блейтер* / *блайзер*, *клосес* / *клоза* / *клоса*. У морфологічному і словотвірному аспектах деякі запозичені назви одягу на українському ґрунті виявили активність у збагаченні відповідної національної лінгвальної системи. Іншомовні назви одягу стали в нашій мові важливим підґрунтям для продукування похідних новотворів: *памперс* (*памперси*) – *памперсний*, *комбінезон – комбінезонний*, *комбінезоновий*, *джинси – джинсовий – джини – джинсура – джинсівка*.

Не всі запозичення є виправданими з огляду на їхню доцільність у мові: не можна водночас використовувати іншомовні номени, коли маємо семантично й стилістично однорідні автохтонні, українські назви. Наприклад, можна обійтися без номена *легінси* “рейтузи до щиколоток або колін, які щільно облягають тіло (переважно жіночі)” [11, с. 58], оскільки в українській мові маємо колись запозичені й уже принатурені назви *бриджі*, *лосини*.

Іншим способом освоєння іншомовної лексики є гібридизація. Використання чужомовних елементів під час термінотворення спричинює виникнення гібридних одиниць, тобто слів, складених одночасно з національних та інтернаціональних морфем. Гібридні утворення відбивають ступінь засвоєння мовою запозиченої морфеми. На думку вчених, наявність у національній термінології слів-гібридів є свідченням повного “прийняття” чужомовної морфеми українською мовою. В аналізованій термінології функціонує невелика кількість складних слів-гібридів, проте можна передбачити, що з часом цих утворень у ній стане більше, оскільки вони мають високу інформаційну здатність і задовольняють такі вимоги до терміна, як точність та економія мовних засобів. Активну участь у творенні термінів-гібридів беруть терміноелементи класичних мов через властиву їм моносемічність, наприклад: *мікророзмір*, *мононитка*. Із запозиченими основами можуть поєднуватися питомі афікси, зокрема такими гібридами найчастіше є компоненти складених термінів: *конструювання одягу*, *швацька машина ланцюгового стібка*.

Як зазначають дослідники, “номінуючи численні витвори національного інтелекту в науково-технічному просторі, гібридні терміни переконливо й наочно відбивають прогресивну тенденцію до інтернаціоналізації, але в умовах збереження національних особливостей термінологічного фонду” [9, с. 87].

На наш погляд, різноманітність джерел формування та неоднорідність словникового складу швацької термінології зумовлені засвоєнням чужомовних одиниць, а також її взаємодією з лексикою літературної мови, із терміносистемами суміжних галузей знань.

Компоненти складених термінів можуть бути як питомими, так і запозиченими. В аналізованому мовному матеріалі виокремлюємо різні моделі термінів-словосполучень із погляду походження їхніх компонентів.

Виділяємо чотири основні моделі серед **двокомпонентних** термінів (беремо до уваги кореневу частину кожного компонента аналітичного терміна):

1. “Питомий компонент + питомий компонент”: *безпосаджувальна строчка*, *верхній одяг*, *весільна сукня*, *вільний шов*, *довжина руки*, *запас шва*, *крайовий шов*, *плечова накладка*, *швацька голка.*

2. “Запозичений компонент + запозичений компонент”: *ажурний трикотаж*, *вафельні буфи*, *еластична деформація*, *еталони лекала*, *інтегрувальний трикотаж*, *макети фігур*, *машинна операція*, *метричний номер.*

3. “Запозичений компонент + питомий компонент”: *ажурна тканина*, *бантовий зріз*, *жаккардові тканини*, *карта розкрою*, *коктейльна сукня*, *матроський комір*, *паспорт шматка*, *фасонна нитка.*

4. “Питомий компонент + запозичений компонент”: *закрійна машина*, *настрочна бейка*, *праска фальцпреса*, *робочі лекала*, *рукав з буфами.*

Під час дослідження ми виявили, що, по-перше, в аналізованих аналітичних термінах чужомовні компоненти здебільшого запозичені з французької, німецької, арабської, грецької, латинської, нідерландської мов, по-друге, поширені моделі, утворені поєднанням питомого та запозиченого компонентів, а також двох питомих компонентів.

Трикомпонентні швацькі терміни-словосполучення мають такі моделі творення за походженням.

1. “Питомий компонент + питомий компонент + питомий компонент”: *глибина спини між лопатками*, *задня плечова накладка*, *крій швацького виробу*, *опорна поверхня тканини.*

2. “Запозичений компонент + питомий компонент + питомий компонент”: *баланс плечових виробів.*

3. “Питомий компонент + запозичений компонент + питомий компонент”: *будинок моделей одягу*, *звивиста текстурована нитка*, *пришивний матроський комір.*

4. “Запозичений компонент + питомий компонент + запозичений компонент”: *коефіцієнт окупності трафарету*, *комбінована розкладка лекал.*

5. “Питомий компонент + запозичений компонент + запозичений компонент”: *мереживо* “*гіпюр міланський*”, *підрізка деталей матеріалу.*

6. “Питомий компонент + питомий компонент + запозичений компонент”: *виметувальна швацька машина*, *закріплювальний швацький напівавтомат.*

7. “Запозичений компонент + запозичений компонент + питомий компонент”: *вертикальний діаметр пройми*, *типова конструкція виробу.*

8. “Запозичений компонент + запозичений компонент + запозичений компонент”: *асортиментна колекція моделей*, *дефекти текстильних матеріалів*, *жилетний метод конструювання.*

Під час аналізу трикомпонентних термінів-словосполучень ми встановили, що запозичені компоненти належать переважно до французької та латинської мов, також велику кількість становлять терміни-словосполучення з питомими компонентами.

Характеризуючи **чотирикомпонентні** терміни-словосполучення за походженням, треба зазначити, що більшість із них має питомі компоненти.

Виділяємо такі моделі:

1. “Питомий компонент + питомий компонент + питомий компонент + питомий компонент”: *бічна довжина тазової ділянки*, *вершина плечового зрізу спинки*, *відстань між виступними точками лопаток*, *накладна кишеня з суцільнокроєним відворотом.*

2. “Питомий компонент + питомий компонент + питомий компонент + запозичений компонент”: *обладнання для виготовлення розкладок лекал*, *променевий спосіб розмноження лекал.*

3. “Питомий компонент + питомий компонент + запозичений компонент + питомий компонент”: *відстань від точки талії до коліна.*

4. “Запозичений компонент + питомий компонент + питомий компонент + питомий компонент”: *манжета на застібці з пришивним відворотом.*

5. “Питомий компонент + питомий компонент + запозичений компонент + запозичений компонент”: *дублювання дрібних деталей пальта.*

6. “Питомий компонент + запозичений компонент + питомий компонент + запозичений компонент”: *клейовий метод кріплення деталей.*

7. “Запозичений компонент + питомий компонент + запозичений компонент + питомий компонент”: *муляжний спосіб конструювання одягу*, *фасонна петельна текстурована нитка.*

8. “Питомий компонент + запозичений компонент + запозичений компонент + питомий компонент”: *швацька машина ланцюгового стібка*.

9. “Питомий компонент + запозичений компонент + питомий компонент + питомий компонент”: *швацька машина човникового стібка*, *швацька машина ручного стібка, швацька машина потайного стібка.*

10. “Питомий компонент + запозичений компонент + запозичений компонент + запозичений компонент”: *кишеня із задрапірованою горизонтальною куліскою.*

У поданих моделях запозичені компоненти походять переважно з грецької, латинської та французької мов. Чотирикомпонентних термінів-словосполучень з усіма запозиченими компонентами ми не зафіксували.

Аналіз **п’ятикомпонентних** термінологічних словосполучень свідчить, що компоненти можуть бути або тільки питомими (*відстань від сьомого шийного хребця до коліна*, *відстань між виступними точками грудних залоз*), або

питомими й запозиченими (*довжина збоку від лінії талії до підлоги*, *одяг для дітей старшої шкільної групи*). У таких моделях запозичені компоненти походять із грецької та французької мов. Серед п'ятикомпонентних термінологічних словосполучень ми не виявили таких, які б складалися тільки із запозичених компонентів.

Порівняно з попередніми десятиліттями значно змінилися джерела і шляхи увіходження запозичень до української мови: спостерігаємо активізацію прямих запозичень із англійської мови, традиційними залишаються запозичення з французької.

Дослідження швацьких термінів і визначення ролі терміноелементів класичного походження у формуванні сучасної швацької термінології свідчить, що процес запозичення з класичних мов триває.

Адаптація, освоєння, упорядкування нових запозичень відбувається нерівномірно: найчастіше освоюються і увіходять до української мови швацькі назви європейського походження, проте не всі запозичення є виправданими з погляду доцільності їхнього вживання.

Аналіз засвідчує, що один зі шляхів формування системи швацьких термінів – це запозичення чужомовного лексичного матеріалу. Для сучасного етапу розвитку української термінології швацької промисловості характерне збільшення у ній кількості англіцизмів та галліцизмів, що є загальною тенденцією сучасного термінотворення, яка полягає в активному залученні інновацій до термінологічного фонду різних галузей знання й діяльності людини. Запозичення слід уводити до наукового вжитку, якщо вони здатні замінити громіздкі описові питомі конструкції на позначення поняття. Запозичення іншомовних терміноодиниць – закономірне об'єктивне явище, яке не має істотних обмежень чи заборон, важливий засіб поповнення української швацької термінології. На відміну від питомих українських термінів на позначення відповідних швацьких понять, термінам-запозиченням більшою мірою властиві такі характерні ознаки, як точність, конкретність, однозначність, при цьому вони виявляють і високу словотвірну активність. Усе це сприяє розширенню і збагаченню досліджуваної терміносистеми.

Подальше дослідження цієї проблеми важливе для з'ясування питань як загальнотеоретичного, так і суто практичного характеру, насамперед для вирішення проблеми мовного унормування запозичених термінів, що поповнюють сферу швацької терміносистеми сучасної української мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акуленко В. В. Вопросы интернационализации словарного состава языка / В. В. Акуленко– Х. : Изд-во Харьк. ун-та, 1972. – 216 с.

2. Боровська О. Уживання запозичень у термінології гандболу / Ольга Боровська, Надія Юрко // Вісник : Проблеми української термінології. – Львів : Національний університет "Львівська політехніка", 2007. – № 593. – С. 87–89.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К.; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2005. – 1728 с.

4. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному лексиконі : [монографія] / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавн. дім Дмитра Бурого, 2008. – 336 с.

5. Козак Л. Запозичення як складова частина української технічної термінології / Людмила Козак // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць / [відп. ред. Л. О. Симоненко]. – К. : КНЕУ, 2007. – Вип. VII. – С. 63–65.

6. Козловець І. Роль запозичень у формуванні української фінансово-кредитної термінології / Ірина Козловець // Лінгвістичні студії. – Донецьк, 2003. – Вип. 11. – Ч. 2. – С. 467–469.

7. Краснопольська Н. Запозичення в українській термінології менеджменту / Н. Краснопольська // Вісник : Проблеми української термінології. – Львів : Національний університет "Львівська політехніка", 2010. – № 675. – С. 125–130.

8. Лотте Д. С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминоэлементов / Д. С. Лотте – М. : Наука, 1982. – 149 с.

9. Онуфрієнко Г. Продуктивний іменник термінологічної деривації / Г. Онуфрієнко // Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". Серія "Проблеми української термінології". – 2004. – № 503. – С. 71–74.

10. Процик І. Р. Запозичення та освоєння чужомовної лексики в українській фізичній термінології на зламі XIX–XX століть / І. Р. Процик // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, 2003. – Вип. V. – С. 167–169.

11. Російсько-український тлумачний словник швейного виробництва / [уклад. А. Антипова, П. Баєв, А. Бойцова та ін.]. – К. : Вища шк., 1974. – 184 с.

12. Сергєєва Г. А. Англомовні запозичення в українській правничій термінології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Сергєєва Галина Анатоліївна. – Х., 2002. – 16 с.

13. Симоненко Л. О. Українська наукова термінологія: стан та перспективи розвитку / Л. О. Симоненко // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – К., 2001. – Вип. IV. – С. 3–8.

14. Шапран Д. П. Сучасна українська термінологія маркетингу : семантика та прагматика : автореф. дис. … канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Д. П. Шапран. – Дніпропетровськ, 2004. – 20 с.

Oksana Romanova

Loanwords in Ukrainian terminology of sewing industry

The article deals with the terms of foreign growth in sewing industry and the ways of adopting terms and nomenclature in sewing term system.

Key words: origin, sewing terminology, adoptions.

Олександра Пушкар

ЕВФЕМІСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНШОМОВНИХ СЛІВ, ТЕРМІНІВ, АБРЕВІАТУР

У статті розглянуто питання евфемістичного потенціалу іншомовних слів, термінів, абревіатур на прикладі сучасного українського політичного дискурсу. З'ясовано, що специфіка вживання цього пласту лексики в ролі евфемізмів залежить як від фактора адресата, так і від комунікативної ситуації.

Ключові слова: евфемізми, іншомовні слова, терміни, абревіатури, фактор адресата, політичний дискурс.

Одним із джерел поповнення евфемістичного вокабуляру є використання іншомовних слів, термінів, абревіатур у ролі вторинних номінацій. Евфемія –